

В.о. ректора
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна
академіку Вілю БАКІРОВУ

**Звіт завідувача кафедри державно-правових дисциплін
юридичного факультету
за 2020-2021 навчальний рік**

1. Кількісний та якісний склад кафедри

Кафедра державно-правових дисциплін є основним базовим структурним підрозділом юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що провадить навчально-виховну і методичну діяльність зі спеціальностей 081 Право та 293 Міжнародне право, а також з інших спеціальностей, підготовка яких відбувається у Харківському національному університету імені В. Н. Каразіна і здійснює науково-дослідну діяльність за напрямом «Правознавство» за науковими спеціалізаціями історико-теоретичного, соціально-трудового, адміністративного та фінансово-правового блоків.

Кафедра державно-правових дисциплін створена згідно до наказу ХНУ імені В. Н. Каразіна від 28.05.2004 № 0202-1/087. Головним завданням кафедри державно-правових є організація і здійснення на високому рівні навчальної і науково-методичної роботи, виховної роботи серед студентів, наукових досліджень за профілем кафедри державно-правових дисциплін, підготовки науково-педагогічних кадрів і підвищення їхньої наукової і педагогічної кваліфікації.

До складу кафедри входять професори, доценти, старші викладачі, викладачі, навчально-допоміжний персонал. Кафедра має високий кадровий потенціал, який забезпечує відповідний рівень навчальної, методичної та наукової роботи, до професорсько-викладацького складу кафедри входить 27 фахівців, зокрема 6 докторів юридичних наук та 18 кандидатів наук, з них 17 кандидатів юридичних наук, 1 – кандидат педагогічних наук, 2 – Заслужених юристи України.

Кафедра державно-правових дисциплін здійснює фахову підготовку студентів юридичного факультету та забезпечує викладання загальнообов'язкових курсів на багатьох факультетах університету.

За всіма формами навчання було своєчасно складено графіки навчального процесу, розклади аудиторних занять, відкритих лекцій, взаємозамін, взаємовідвідувань, чергувань, консультувань, атестаційних іспитів і захистів кваліфікаційних робіт, проходження практик студентів.

На кафедрі застосовуються всі форми контролю, обов'язкові для закладів вищої освіти.

Крім того, відповідно до ситуації, що склалася через розповсюдження у світі вірусного захворювання COVID-19, початок навчального року в Університеті було розпочато у змішаній формі (семінари – аудиторно, лекції – он-лайн), згодом з черговим ускладненням епідеміологічної ситуації – переведено на дистанційну форму навчання, яку юридичний факультет виконав на належному рівні. Зокрема, за допомогою платформ MOODLE, Google Classroom, Zoom, Viber, Telegram тощо реалізовувалася дистанційна форма передачі знань. Відповідно до п.1 наказу ректора ХНУ ім.В.Н.Каразіна "Про особливості організації освітнього процесу у 2 семестрі 2020/2021 навчального року" та на підставі рішення Вченої ради юридичного факультету, протокол № 7 від 29 січня 2021 року освітній процес на юридичному факультеті у другому семестрі 2020/2021 н.р. здійснювався спочатку за змішаною формою, з 19 березня 2021 року – дистанційно.

Викладачі сертифікують курси, що викладають: зокрема було сертифіковано електронні (дистанційні) навчальні курси, які викладають к.ю.н., доц. Демченко О.В. та к.ю.н. Божко Д.В.

Нагороджено Грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед українським народом» (14 травня 2021 року) – д.ю.н., проф., професора кафедри державно-правових дисциплін Лук'янця Дмитра Миколайовича.

2. Освітня діяльність кафедри

Запланований обсяг навантаження в 2020-2021 навчальному році – 14963,32 години. Виконаний обсяг навантаження – 14436,82 години. Протягом року навантаження було зменшено на 526,50 годин.

бакалаврський рівень 081 Право:

18 дисциплін (7066,26 годин). бакалаврський рівень 293 МП:

10 дисциплін (2500,64 годин). магістерський рівень 081 Право:

9 дисциплін (2300,57 годин). магістерський рівень 293 МП:

3 дисципліни (250,75).

PhD 081 Право:

5 дисциплін (300,74 годин).

2.2. Всі навчальні дисципліни закріплені за кафедрою у повному обсязі забезпечені методичними комплексами відповідно до визначеного

Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна в редакції введеної в дію наказом ректора від 10.07.2018 №0211-1/342. Встановлена документація кафедри зокрема щодо освітнього процесу розробляється і оформлюється вчасно в повному обсязі відповідно до вимог встановлених Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна.

3. Наукова діяльність кафедри.

Наукова робота кафедри здійснюється згідно з планами науково-дослідної роботи факультету та кафедри. Всі наукові дослідження проходять апробацію на наукових і науково-практичних конференціях і семінарах різних рівнів – міжнародних, всеукраїнських вузівських, міжвузівських тощо.

Наукові дослідження очолюють доктори і кандидати наук, професори і доценти. За всіма напрямками наукових досліджень публікуються відповідні матеріали (статті, тези), представляються доповіді на наукових форумах різного рівня як в ХНУ імені В. Н. Каразіна, так і в інших ЗВО України, ближнього та дальнього зарубіжжя тощо.

26 березня 2021 року у рамках циклу щомісячних наукових заходів під патронатом Міжнародної асоціації істориків права спільно з Інститутом держави і права імені В. М. Корецького НАН України та юридичним факультетом Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна було проведено міжнародну науково-практичну конференцію «Історичний досвід у правотворчості та державному будівництві».

Перелік основних наукових публікацій працівників кафедри:

Монографія:

1. Serohin V., Serohina S., Kaganovska T. Relations between citizens, civil society and the state under the conditions of a pandemy: political and legal problems and prospects for development. Theoretical foundations of jurisprudence: collective monograph / Blikhar M., Yatsenko I., Kliuiev O., etc.; International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2020. P. 68-81.
2. Shamraieva Valentyna, Perederii Oleksandr, Titov Ievgen. International legal instruments to combat human trafficking. Theoretical foundations of jurisprudence: collective monograph / Blikhar M., Yatsenko I., Kliuiev O., etc. – International Science Group. - Boston: Primedia eLaunch, 2020. 179 p.; p. 91 – 101. Available at : DOI:10.46299/isg.2020.MONO.LEGAL.II.
3. Пилаєва В.М. SUSTAINABLE development in a modern knowledge society: collective monograph / [editorial board Darko Bele, Lidija Weis]. - Ljubljana: VŠPV, Visoka šola za poslovne vede= Ljubljana School of Business, 2021 Public control as an element of the responsible public governance guarantee mechanism: national and international implementation measures. pp.191-205.
4. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 5 : Адміністративне право / редкол.: Ю. П. Битяк (голова) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – 2020. – 960 с.

Підручник:

1. Головка О.М., Кагановська Т.Є. Історія вчень про право і державу. Підручник: у 2 ч. Ч. 1: Зарубіжні країни. – Харків : Колегіум, 2020. – 848 с.
2. Історія держави і права зарубіжних країн: підручник /За заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки; [Бандурка О. М., Швець Д. В., Бурдін М. Ю., Головка О. М., та ін.; вступ. слово О. М. Бандурки]. Харків: Майдан, 2020. 618 с.
3. Історія держави і права зарубіжних країн : підручник / О.М. Бандурка, О.М. Головка, І.А. Логвиненко та ін. ; за заг. ред. О.М. Бандурки. 2-ге вид., допов. та змін. Харків : ХНУВС, 2021. 596 с.

Статті у журналах, що мають імпакт-фактор та/або реферується системами Scopus або Web of Science:

1. V. Metelytsya, O. Gubar, V. Chaban, O. Perederii, Y. Hryhorenko Organizational and economic mechanism of the tourist industry functioning. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2020. Vol 2. No 33 p. 223 – 231
<http://fkd.org.ua/article/view/206689/207501>.DOI:
<https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i33.206689>.

2. Luk'yanets D.M., Markova O.O. The historical evolution of the administrative procedure (comparative approach). *International journal of criminology and sociology*. 2020. vol 9. page 2905-2920.
3. Skochylias-Pavliv O., Hryshyna N., Romtsiv O., Nizhnik O. Modernization of administrative procedures for licensing and accreditation in the field of higher education in Ukraine *Amazonia investiga*. 9(27). 2020. p. 536-543.
4. Kaganovska T., Buhaichuk, K., Vasyliev, V., & Serohin, V. (2020). Foreign Experience of Staffing of the National Police of Ukraine at the Regional Level and the Possibility of its use. *Amazonia Investiga*, 9(25), 500-506.
5. Vasyl Rossikhin, Halyna Rossikhina, Tetyana Kaganovska, Oleksandr Holovko, Oleksii Navrotskyi, Oleh Musiienko. The court fees as variety of the state duty // *International Journal of Management (IJM) Volume 11, Issue 5, May 2020*, pp. 1338-1344, Article ID: IJM_11_05_123 Available online at <http://www.iaeme.com/IJM/issues.asp?JType=IJM&VType=11&IType=5> ISSN Print: 0976-6502 and ISSN Online: 0976-6510 DOI: 10.34218/IJM.11.5.2020.123.
6. Gutorova, Nataliya, Zhytnyi, Oleksandr, Kahanovska, Tetyana. Medical negligence subject to criminal law // *Wiadomości Lekarskie* 2019. – Tom LXXII. – Nr 11. – Cz. I. – S. 2161–2166. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/2020/02/WL-11-cz-I-2019.pdf> (Scopus).
7. Tetiana Kaganovska, Dmytro Slinko. Criminal Delinquency as an Object of Scientific Researches: Problems and Prospects. *Advances in Economics, Business and Management Research*, volume 170 *Proceedings of the International Conference on Economics, Law and Education Research (ELER 2021)*. 22 March 2021. <https://doi.org/10.2991/aebmr.k.210320.017>

Статті у фахових виданнях:

1. Головка О. М.; Греченко В. А. Погляди професора М. Н. Хлебнікова (1840 – 1880) на теорію держави і права. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2021. Вип.31. с. 25-29
2. Кагановська, Т., Пахомова, І. Правові обмеження участі жінок у виконанні завдань державного управління в Україні // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2020. Випуск 30. Том. 2. С. 99–105. <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2020-30-12>.
3. Передерій О. С., Григоренко Є. І. Еволюція нормативних основ європейської інтеграції на сучасному етапі державотворення. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2020. Вип. 29. С. 60 – 66.
4. Борякіна В.В. Гарантії доступу до адміністративного судочинства. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право». 2020. Вип. 30. С. 70 – 71.
5. Борякіна В.В. Понятие и сущность принципа оперативности в административном судопроизводстве. Экономика и право Казахстана. Вип.05(551). 2020. С. 5-9.
6. Передерій О. С., Григоренко Є. І. Правопорядок Європейського Союзу: сутнісні особливості та вплив на трансформацію правопорядку України. Часопис Київського університету права. 2020. № 1. С. 66–70.
7. Передерій О. С., Григоренко Є. І. Чинники формування та трансформації правопорядку Європейського Союзу: теоретико-правовий аспект. Науковий вісник Маріупольського державного університету. 2021. № 1. С. 23–27.
8. Плотнікова К.О. Правове регулювання акцизного оподаткування в Україні. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Право». Випуск 29. 2020. С. 226-231.
9. Горбик Д.В. Поняття, сутність та зміст адміністративної помилки в діяльності органів публічної влади. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Право», т. 2, Випуск 30, с. 78-84.
10. Пахомова І.А. Карантин: правові пошуки високотехнологічної і прогресивної організації дистанційного навчання // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія: Право. 2020. Вип. 29.

4. Підготовка науково-педагогічних кадрів найвищої кваліфікації.

Наукова робота студентів

Значна увага на кафедрі приділена підготовці науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації. Професор кафедри Т. Є. Кагановська традиційно є членом Експертної ради з розгляду докторських і кандидатських дисертацій з юридичних наук Міністерства освіти і науки України. Вона також є заступником голови спеціалізованої ради Д 64.051.28 у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата юридичних наук за науковими спеціальностями 12.00.03 – цивільне право та цивільний процес; 12.00.03 — цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; 12.00.07 — адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. До складу цієї спеціалізованої вченої ради також входили професори кафедри: Лук'янець Д. М., Россіхіна Г. В., Солошкіна І. В..

Завідувач кафедри професор Головка О. М. є головою спеціалізованої вченої ради К 64.051.31 у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук з наукових спеціальностей: 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень; 12.00.08 – кримінальне право і кримінальний процес; кримінально-виконавче право. Вченим секретарем ради є доцент Передерій О. С., її членами професор Россіхіна Г. В., доценти Воронова І. В., Жук Н. А.

На кафедрі державно-правових дисциплін діє науковий гурток студентів «Історія держави та права». Керівник гуртка – доцент кафедри, кандидат юридичних наук, доцент Воронова І. В.

Працює науковий гурток студентів з теорії держави і права. Керівник гуртка – кандидат юридичних наук, доцент Жук Н. А.

За результатами Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень; філософія права», що проходив впродовж січня-квітня 2021 року, студентка 4 курсу Поліна Литвинова була нагороджена дипломом II ступеня за роботу «Теорія “глибинної держави” як феномену державно- правової дійсності глобального капіталізму» науковий керівник Жук Наталія Анатоліївна доцент кафедри державно-правових дисциплін, та студенти 1 курсу Данііл Пишнограєв і Роман Зуєв були нагороджені дипломом III ступеня за роботу «Акт злуки УНР та ЗУНР: історико-правові аспекти» науковий керівник Воронова Ізабелла Володимирівна доцент кафедри державно-правових дисциплін.

5. Підвищення кваліфікації

Науково-педагогічні працівники кафедри взяли активну участь у заходах з підвищення кваліфікації.

Закінчили програму підвищення кваліфікації «Українська мова – професійне спрямування»:

- Старший викладач Божко Д.В.;
- Старший викладач Хабарова Т.В..

6. Виховна робота зі студентами та громадська діяльність кафедри

Згідно з «Положенням про інститут кураторів студентських академічних груп у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» головним завданням кураторів є надання допомоги студентам у навчанні, науковій роботі, громадській діяльності, сприяння розвитку студентського самоврядування, виховання у студентів патріотизму, розвиток їх творчих здібностей та формування організаторських навичок.

Протягом 2019/2020 навчального року куратори студентських академічних груп були такі науково - педагогічні працівники:

1. Воронова І.В., доцент кафедри державно-правових дисциплін;
2. Передерій О.С., доцент кафедри державно-правових дисциплін;
3. Ростовська К.В., доцент кафедри державно-правових дисциплін;
4. Закриницька В.О., доцент кафедри державно-правових дисциплін;
5. Борякіна В.В., викладач кафедри державно-правових дисциплін;
6. Божко Д.В., ст. викладач кафедри державно-правових дисциплін;
7. Федчишина К.В., ст. викладач кафедри державно-правових дисциплін;
8. Плотнікова К.О., ст. викладач кафедри державно-правових дисциплін;
9. Солошкіна І.В., професор кафедри державно-правових дисциплін;
10. Хабарова Т.В., ст. викладач кафедри державно-правових дисциплін.

Куратори академічних груп упродовж 2020/2021 н.р. відвідували студентські гуртожитки, перевіряли стан житлових приміщень, у яких мешкають студенти, фіксували відгуки і побажання у книзі відвідувань гуртожитку, підтримували зв'язок зі студентами та їх родинами у періоди дистанційного навчання.

Загалом робота зі студентами на юридичному факультеті носить індивідуальне, групове та масове спрямування. Індивідуально куратори спілкуються зі старостами груп та за потреби – з проблемними студентами, з тими, хто порушує навчальну дисципліну чи вимоги до освітнього процесу; групове спілкування реалізується на рівні академічної групи у вигляді проведення кураторських годин щотижня, екскурсій і зустрічей,

бесід і позааудиторних заходів тощо. Масова взаємодія відбувається під час посвяти у студенти, підготовки і святкування Дня факультету, Дня юриста, інших важливих дат.

7. Організація та участь у конференціях, круглих столах тощо

Науково-педагогічні працівники кафедри брали активну участь у проведенні міжнародних та всеукраїнських конференцій, зокрема інтернет – конференцій, роботі заочної міжнародної науково-практичної конференції «Конституційні принципи місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС», організованій юридичним факультетом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

8. Співпраця з іншими установами

- Апеляційний адміністративний суд №2 (участь суддів у профорієнтаційній роботі зі студентами на юридичному факультеті);
- Харківський Окружний адміністративний суд (практика студентів);
- МОН України (професор Кагановська Т.Є. член експертної ради);
- Київський національний університет імені Т. Шевченка;
- Харківський національний університет внутрішніх справ;
- Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого.

9. Грантова активність кафедри

Професор кафедри Кагановська Т. Є. бере участь у виконанні програми Erasmus+ Jean Monnet по темі «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС» / «European Standards of Local Self-Government and EU Regional Policy»

10. Публікаційна активність членів кафедри

Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Право»: Голова редакційної колегії професор кафедри державно-правових дисциплін, д.ю.н., професор Кагановська Т.Є., заступник Голови редакційної колегії завідувач кафедри д.ю.н., професор Головка О. М., члени редакційної колегії д.ю.н. професор Лук'янець Д. М. та д.ю.н. професор Россіхіна Г. В.

11. Перспективні завдання кафедри

1. Здійснення наукових досліджень на найвищому рівні у вітчизняній юриспруденції, відповідних до міжнародних вимог. Виконання запланованих докторських дисертацій в установлений термін (Н. В. Гришина, Є. І. Григоренко, Н. А. Жук, О. С. Передерій).

2. Забезпечення якісної освітньої діяльності на всіх ступенях освіти та спеціальностях підготовки, оновлення методичних комплексів, удосконалення оприлюднення методичних матеріалів кафедри на кафедральному та факультетському сайтах, поширення електронних центрів знань з дисциплін, закріплених за кафедрою, активізація роботи із підготовки дистанційних курсів, забезпечення всіх дисциплін які викладаються на кафедрі сертифікованими дистанційними курсами (до кінця 2023 року).

3. Поширення міжнародно-інтегрованої освітньої діяльності; участь у міжнародних програмах та наукових і науково-практичних конференціях, грантових програмах, підготовка пропозицій щодо отримання грантів.

4. Покращання інфраструктури кафедри – збереження і вдосконалення навчально-матеріальної бази, поширення застосування мультимедійних технологій у освітньому процесі.

5. Покращання менеджменту на кафедрі – удосконалення управлінського стилю, поширення академічної колегіальності, винесення усіх основних питань життєдіяльності кафедри на її засідання.

Завідувач кафедри державно-правових
дисциплін, д.ю.н., професор

Олександр ГОЛОВКО

